

Atodiad B - 'fersiynau glân' o'r Rheolau Sefydlog perthnasol, sy'n cynnwys yr holl newidiadau arfaethedig

DS Mae'r newidiadau arfaethedig i'r testun gwreiddiol wedi eu hamlygu mewn melyn isod. Dangosir hefyd unrhyw newidiadau arfaethedig i ramadeg neu eiriad y fersiwn Gymraeg yn unol â'r termau newydd sydd wedi'u mabwysiadu gan y Cynulliad.

Rheol Sefydlog 6

Cynigir y dyid cael un Rheol Sefydlog ar sut y trefnir busnes yn y Cynulliad (gweler paragraff 31 a 32 o'r papur eglurhaol)

Mae hyn yn cynnwys y Rheolau sefydlog diwygiedig a ganlyn:

- Rheol Sefydlog 11 (6.1 - 6.8 newydd);
- Rheol Sefydlog 6 (6.9 - 6.16, 6.22 newydd); a
- Rheol Sefydlog 7.6, 7.11, 7.12, 7.13 a 7.61 - 7.63 (6.17 - 6.21 newydd).

RHEOL SEFYDLOG 6: Trefn Busnes**Y Pwyllgor Busnes**

- 6.1 Bydd Pwyllgor Busnes, a hynny **i hwyluso'r modd o drefnu trafodion y Cynulliad yn effeithiol.**
- 6.2 Nid yw Rheolau Sefydlog 10.4 i 10.5 yn gymwys i'r Pwyllgor.
- 6.3 Cyn gynted ag y gellir ar ôl etholiad Cynulliad, rhaid i'r Gweinidog sy'n gyfrifol am fusnes y llywodraeth gyflwyno cynnig i benodi yn aelodau o'r Pwyllgor, y Llywydd, un Aelod a enwebir gan arweinydd pob grŵp gwleidyddol a gynrychiolir yn y Cynulliad ac (os bydd unrhyw dri neu fwy o Aelodau nad ydynt yn aelodau o grŵp gwleidyddol yn penderfynu ffurfio grŵpiad at ddibenion Rheol Sefydlog 11) Aelod a enwebir gan bob grŵpiad o Aelodau. Ni chaniateir cyflwyno gwelliant i gynnig o dan Reol Sefydlog 11.3.
- 6.4 Ni chaniateir pasio cynnig o dan Reol Sefydlog 11.3 (os yw'r cynnig yn cael ei basio drwy bleidlais) oni bai bod o leiaf ddwy ran o dair o'r Aelodau sy'n pleidleisio yn ei gefnogi.
- 6.5 Os caiff cynnig o dan Reol Sefydlog 11.3 ei basio:
 - (i) rhaid i'r Pwyllgor gael ei gadeirio gan y Llywydd (nad yw'n cael pleidleisio heblaw i arfer pleidlais fwrw);
 - (ii) bydd gan bob aelod arall o'r Pwyllgor un bleidlais am bob aelod o'r grŵp gwleidyddol (neu'r grŵpiad gwleidyddol, yn ôl fel y digwydd) y mae'n ei gynrychioli (gan gynnwys ei hun a'r Llywydd a'r Dirprwy os ydynt hwythau'n aelodau o'i grŵp neu ei grŵpiad gwleidyddol);

- (iii) os yw nifer yr Aelodau nad ydynt yn aelodau o grŵp gwleidyddol yn golygu (am y rheswm hwnnw yn unig) nad os modd iddynt ffurfio grŵp neu grwpiad gwleidyddol, bydd gan bob Aelod o'r fath hawl i fod yn bresennol yn nhrefodion y Pwyllgor a chaiff bleidleisio;
 - (iv) wrth benderfynu ar drefn busnes y Cynulliad yn y cyfarfodydd llawn o dan Reol Sefydlog 11.7(ii), caiff aelod o'r Pwyllgor sy'n cynrychioli grŵp gwleidyddol sydd â rôl weithredol ddefnyddio'r pleidleisiau sydd ganddo o dan Reol Sefydlog 11.5(ii), ond rhaid gostwng nifer y pleidleisiau yn ôl nifer sy'n gyfartal â nifer yr Aelodau sy'n aelodau o'i grŵp gwleidyddol ac sydd hefyd yn aelodau o'r llywodraeth;
 - (v) nid yw Rheolau Sefydlog 10.18, 10.19 a 10.33 i 10.35 yn gymwys i'r Pwyllgor.
- 6.6 Os caiff cynnig o dan Reol Sefydlog 11.3 ei gynnig ond nid ei basio, yna mae Rheolau Sefydlog 10.6 i 10.9 yn gymwys i'r Pwyllgor gan osod y geiriau "o dan Reol Sefydlog 11.3 i benodi aelodau'r Pwyllgor Busnes" yn 10.6 yn lle'r geiriau "i bennu aelodaeth pwyllgor o dan Reol Sefydlog 10.3", a'r geiriau "Gweinidog sy'n gyfrifol am fusnes y llywodraeth" yn lle "Pwyllgor Busnes".
- 6.7 Rhaid i'r Pwyllgor:
- (i) cyflwyno sylwadau ar gynigion ar gyfer trefn busnes y llywodraeth (y mae'n rhaid penderfynu arni o dan Reol Sefydlog 6.4) yn y cyfarfodydd llawn;
 - (ii) penderfynu ar drefn busnes y Cynulliad yn y cyfarfodydd llawn, yn ddarostyngedig i Reol Sefydlog 11.5(iv);
 - (iii) gwneud argymhellion ar arferion a gweithdrefnau cyffredinol y Cynulliad wrth gynnal ei fusnes (gan gynnwys unrhyw gynigion ar gyfer ail-wneud y Rheolau Sefydlog, neu unrhyw ran ohonynt, neu eu diwygio);
 - (iv) ymgymryd â'r swyddogaethau a ddyrennir i'r Pwyllgor yn y Rheolau Sefydlog.
- 6.8 Rhaid i'r Pwyllgor gyfarfod o leiaf unwaith bob dwy wythnos eistedd.

Amserlen y Cynulliad

- 6.9 O dro i dro, rhaid i'r Pwyllgor Busnes gyflwyno cynnig ynglŷn â'r canlynol, am gyfnodau heb fod yn llai na chwe mis:
- (i) amserlenni amlinellol y cyfarfodydd llawn;
 - (ii) yr amserau a fydd ar gael ar gyfer cyfarfodydd pwyllgor;
 - (iii) toriadau; a

- (iv) dyddiadau ar gyfer cwestiynau i'w hateb ar lafar gan Brif Weinidog Cymru, Gweinidogion Cymru, y Cwnsler Cyffredinol a'r Comisiwn.

6.10 Rhaid i gynigion o dan Reol Sefydlog 6.1 roi sylw i gyfrifoldebau'r Aelodau tuag at y teulu a'r etholaeth neu'r rhanbarth etholiadol; ac fel rheol dylent geisio osgoi amserlennu busnes cyn 9.00am neu ar ôl 5.30pm ar unrhyw ddiwrnod gwaith.

Busnes Wythnosol

6.11 Ym mhob wythnos y bydd y Cynulliad yn cynnal cyfarfod llawn, rhaid i'r Gweinidog sy'n gyfrifol am fusnes y llywodraeth:

- (i) gwneud datganiad ynghylch trefn busnes y llywodraeth yn y cyfarfodydd llawn; a
- (ii) ar yr un pryd, cyhoeddi trefn busnes y Cynulliad yn y cyfarfodydd llawn,

am yr wythnos gyntaf ar ôl yr wythnos y gwneir y datganiad, ynghyd â threfn amodol dros dro busnes y ddwy wythnos ddilynol.

Comment [SJ1]: 'amodol' sydd yn y Rheolau Sefydlog gwreiddiol ond gall hyn olygu 'conditional' yn hytrach na 'provisional'.

6.12 Rhaid i drefn busnes y llywodraeth yn y cyfarfodydd llawn gael ei phennu gan y llywodraeth.

6.13 Rhaid i drefn busnes y Cynulliad yn y cyfarfodydd llawn gael ei phennu gan y Pwyllgor Busnes, yn unol â Rheol Sefydlog 11.7(ii).

6.14 Rhaid dyrannu amser penodedig i bob eitem o fusnes y cyfeirir ati yn y datganiad a'r cyhoeddiad.

6.15 Mewn perthynas ag eitem o fusnes y cyfeirir ati yn y datganiad neu'r cyhoeddiad (heblaw unrhyw eitem o fusnes pan fydd gwelliannau i ddeddfwriaeth i gael eu hystyried), caiff y llywodraeth (yn achos busnes y llywodraeth) neu'r Pwyllgor Busnes (yn achos busnes y Cynulliad):

- (i) **pennu'r amser cynharaf posibl** ar gyfer cynnal unrhyw bleidlais/pleidleisiau sy'n angenrheidiol er mwyn cwblhau'r busnes, oni bai y penderfynir ar y busnes yn unol â Rheol Sefydlog 7.30A; a
- (ii) penderfynu na ddylai Rheol Sefydlog 7.30A fod yn gymwys i eitem o fusnes a phennu amser ar gyfer cynnal unrhyw bleidlais sy'n angenrheidiol er mwyn cwblhau'r eitem honno o fusnes.

6.16 Y datganiad a'r cyhoeddiad yw'r amserlen ar gyfer busnes yn y cyfarfodydd llawn am yr wythnos gyntaf ar ôl yr wythnos y gwnaed y datganiad a'r cyhoeddiad.

Categoriâu o Fusnes y Cyfarfodydd Llawn

- 6.17 Rhaid i gyfanswm yr amser a ddyrennir rhwng busnes y llywodraeth a busnes y Cynulliad yn y cyfarfodydd llawn mewn blwyddyn Cynulliad, cyn belled ag y bo'n rhesymol ymarferol, fod yn y cyfrannedd 3:2.
- 6.18 At ddibenion Rheolau Sefydlog 6 a 7, mae busnes y llywodraeth yn cynnwys trafodion ar y canlynol:
- (i) cwestiynau llafar (heblaw cwestiynau llafar i'r Comisiwn);
 - (ii) unrhyw ddatl frys a gynigir gan aelod o'r llywodraeth o dan Reol Sefydlog 7.58;
 - (iii) datganiadau gan aelod o'r llywodraeth;
 - (iv) deddfwriaeth lle mae'r Aelod sy'n gyfrifol am y ddeddfwriaeth yn aelod o'r llywodraeth;
 - (v) unrhyw gynig a gyflwynir gan aelod o'r llywodraeth.
- 6.19 At ddibenion Rheolau Sefydlog 6 a 7, mae busnes y Cynulliad yn cynnwys pob eitem arall o fusnes heblaw'r rheini a restrir o dan Reol Sefydlog 7.11.
- 6.20 Rhaid i'r llywydd benderfynu ar unrhyw gwestiwn ai busnes y Cynulliad, neu fusnes y llywodraeth yw mater.
- 6.21 Rhaid trefnu bod amser ar gael ym mhob blwyddyn Cynulliad ar gyfer dadleuon ar yr eitemau canlynol o fusnes:
- (i) amcanion polisi a rhaglen ddeddfu'r llywodraeth (yn unol ag adran 33 o'r Ddeddf);
 - (ii) amcanion polisi a rhaglen ddeddfu'r llywodraeth; a
 - (iii) cynigion a wneir ar ran grwpiau gwleidyddol nad ydynt yn grwpiau gwleidyddol a chanddynt rôl weithredol (a chyn belled ag y gellir rhaid i'r amser a ddyrennir i bob grŵp gwleidyddol ar gyfer cynigion a wneir ganddo fod mewn cyfrannedd â chynrychiolaeth y grŵp yn y Cynulliad);
 - (iv) dadleuon ar adroddiadau a osodir gan bwyllgorau; a
 - (v) deddfwriaeth lle nad yw'r Aelod sy'n gyfrifol am y ddeddfwriaeth yn aelod o'r llywodraeth

Hysbysiad Busnes

- 6.22 Rhaid i'r Clerc gyhoeddi a chadw manylion busnes sydd i'w gynnal y mae'n rhaid iddo gynnwys yr hysbysiad ynglŷn ag agendâu'r cyfarfodydd llawn a'r pwyllgorau, ynghyd â gwybodaeth am unrhyw rai o'r canlynol sydd wedi'u cyflwyno neu wedi'u gosod gerbron y Cynulliad:
- (i) cwestiynau llafar ac ysgrifenedig;

- (ii) cynigion a gwelliannau i gynigion;
- (iii) gorchmynion cymhwysedd deddfwriaethol arfaethedig a drafft;
- (iv) Mesurau arfaethedig a gwelliannau i Fesurau arfaethedig;
- (v) is-ddeddfwriaeth neu is-ddeddfwriaeth ddrafft; a
- (vi) unrhyw ddogfennau a osodwyd gerbron y Cynulliad.

Gweddill y Rheolau Sefydlog sy'n ymwneud â busnes y Cyfarfod Llawn, Trefn yn ystod y Cyfarfod Llawn a gosod a chyflwyno busnes fel y'i diwygiwyd

RHEOL SEFYDLOG 7 – Busnes yn y Cyfarfodydd Llawn

Cyfarfodydd Llawn

- 7.1. Rhaid i gyfarfodydd llawn y Cynulliad gael eu cynnal yn gyhoeddus a rhaid caniatáu mynediad ar gyfer darlledu yn unol â'r trefniadau y bydd y Comisiwn yn cytuno arnynt o bryd i'w gilydd.
- 7.2 Rhaid i'r Cynulliad gyfarfod yn llawn yn unol â Rheolau Sefydlog 6 a 7.
- 7.3 Os na fydd cyfarfod wedi'i amserlennu ar gyfer dyddiad neu amser penodol caiff y Llywydd, ar gais Prif Weinidog Cymru, gynnull y Cynulliad i ystyried mater sydd o bwys cyhoeddus brys.
- 7.4 Cyn belled ag y bo'n rhesymol ymarferol, rhaid trefnu bod unrhyw ddogfen a ddarperir ar gyfer busnes yr ymdrinnir ag ef yn y cyfarfodydd llawn ar gael yn gyhoeddus.
- 7.5 Rhaid trefnu bod unrhyw ddogfennau y cyfeirir atynt yn Rheol Sefydlog 7.4 ar gael i Ysgrifennydd Gwladol Cymru ar yr un pryd ag y byddant ar gael i'r Aelodau.

7.5A Rhaid i gyfarfodydd llawn fel arfer:

- (i) cael eu cynnal ar ddydd Mawrth a dydd Mercher a'u bod yn dechrau am 1.30pm;
- (ii) ystyried busnes y llywodraeth yn gyntaf.

Trefn Busnes y Cyfarfodydd Llawn

- 7.14 Rhaid i fusnes gael ei alw gan y Llywydd a rhaid ymdrin ag ef yn y drefn y mae'n ymddangos ar agenda'r cyfarfod llawn, yn ddarostyngedig i Reol Sefydlog 7.15.
- 7.14A Os daw'r trafodion ar eitem o fusnes i ben cyn diwedd yr amser a ddyrannwyd ar ei chyfer, yna rhaid ymdrin â'r busnes nesaf (os oes busnes nesaf).
- 7.15 Mae'r categorïau o fusnes y caniateir ymdrin â hwy mewn cyfarfod llawn heb hysbysiad, gyda chytundeb y Llywydd, yn cynnwys:
 - (i)A datganiadau gan y Llywydd, aelod o'r llywodraeth neu'r Comisiwn ynghylch unrhyw fater o fewn cyfrifoldebau'r Comisiwn;
 - (ii)A cyflwyno Aelodau newydd;
 - (iii)A teyrngedau coffa i gyn-Aelodau ac eraill;

- (iv)A etholiadau, enwebiadau neu benodiadau gan y Cynulliad;
- (v)A datganiadau personol;
- (vi)A unrhyw ddadl frys a gynigir gan aelod o dan Reol Sefydlog 7.58;
- (vii)A cynigion trefniadol o dan Reol Sefydlog 7.25;
- (viii)A pwyntiau trefn sy'n ymwneud â chynnwys busnes; a
- (ix)A unrhyw faterion eraill sy'n briodol ym marn y Llywydd.

- 7.16 Caiff y Llywydd wneud unrhyw drefniadau angenrheidiol i addasu'r amserlen ar gyfer busnes ar y diwrnod hwnnw (gan gynnwys ymestyn hyd yr eisteddiad), er mwyn hwyluso'r modd o gynnal busnes yn effeithiol.
- 7.16A O dan unrhyw amgylchiad arall lle bydd y Llywydd yn credu bod hynny'n briodol, caiff y Llywydd ohirio'r trafodion heb gynnal pleidlais ar unrhyw gynneg, neu caiff ohirio'r trafodion am gyfnod penodedig.

Cynigion

- 7.17 Rhaid i'r busnes yn y cyfarfodydd llawn fynd yn ei flaen ar sail y cynigion a wneir, ac eithrio'r canlynol:
- (i) datganiadau;
 - (ii) cyflwyno Aelodau newydd;
 - (iii) teyrngedau coffa i gyn-Aelodau ac eraill;
 - (iv) cwestiynau llafar;
 - (v) unrhyw ddadleuon brys o dan Reol Sefydlog 7.58; a
 - (vi) pan fydd Aelod yn cynneg pwnc ar gyfer Dadl Fer o dan Reol Sefydlog 7.64.
- 7.18 Ac eithrio lle mae'r Rheolau Sefydlog yn darparu fel arall:
- (i) rhaid i gynneg gael ei gyflwyno o leiaf bum diwrnod gwaith cyn ei drafod;
 - (ii) caniateir iddo gael ei gynneg gan unrhyw Aelod; a
 - (iii) rhaid i gynneg gael ei gyflwyno yn unol â Rheol Sefydlog 29.

Comment [SJ2]: A fyddai 'i gynneg gael ei wneud' yn well?

- 7.18A Caiff unrhyw Aelod ychwanegu ei enw i gynneg drwy hysbysu'r Clerc ar unrhyw adeg hyd at ddiwedd y diwrnod gwaith cyn bod y cynneg i fod i gael ei ystyried yn y cyfarfod llawn.

7.19 Ac eithrio lle mae'r Rheolau Sefydlog yn darparu fel arall:

- (i) caniateir i welliannau gael eu cynnig i unrhyw gynnis a rhaid iddynt gael eu cyflwyno o leiaf dri diwrnod gwaith cyn bod y cynnig i gael ei drafod; a
- (ii) caniateir i unrhyw Aelod ychwanegu ei enw i welliant drwy hysbysu'r Clerc ar unrhyw adeg hyd at ddiwedd y diwrnod gwaith cyn ei fod i gael ei ystyried yn y cyfarfod llawn.

7.19A Caiff y Llywydd:

- (i) grwpio gwelliannau cysylltiedig, a'i gwneud yn ofynnol iddynt gael eu cynnig fel grŵp;
- (ii) penderfynu ym mha drefn yr ymdrinnir â gwelliannau sy'n codi yn yr un lle yn y cynnig; a
- (iii) gwrthod dewis gwelliant pan fydd o'r farn bod y dull priodol o gynnal busnes yn ei gwneud yn briodol gwrthod.

7.20 Caiff y Llywydd gynnis bod cynigion yn cael eu trafod gyda'i gilydd, ond os bydd unrhyw Aelod yn gwrthwynebu'r cynnig, rhaid i'r cynigion gael eu trafod ar wahân.

7.21 Ni chaniateir cyflwyno cynnig neu welliant sy'n cyfeirio at unrhyw ddogfen oni bai bod y ddogfen ar gael i bob Aelod.

7.22 Os yw'n ymddangos i'r Llywydd fod cynnig neu welliant wedi'i gyflwyno yn groes i ofynion Rheol Sefydlog 7.21, rhaid i'r Llywydd beidio â chaniatáu iddo gael ei drafod hyd nes y trefnwyd bod y ddogfen ar gael i bob Aelod a hyd nes y bydd unrhyw amser pellach y mae'r Llywydd yn barnu ei fod yn briodol wedi mynd heibio.

7.22A Caniateir i gynnis neu welliant sydd wedi'i gynnis gael ei dynnu'n ôl gan gytundeb unfrydol y Cynulliad yn unig.

Cynigion Trefniadol

7.23 Mae cynigion trefniadol yn cymryd blaenoriaeth dros fusnes arall ac nid yw darpariaethau Rheol Sefydlog 7.18 sy'n ymwneud â'r cyfnod hysbysu ar gyfer cyflwyno cynigion yn gymwys.

7.24 Caiff y Llywydd ganiatáu i Aelod siarad yn fyr o blaid unrhyw gynnis trefniadol, ac i Aelod arall siarad yn fyr yn ei erbyn, ac yna rhaid i'r Llywydd gynnal pleidlais ar y cynnig.

7.25 Caniateir i'r materion canlynol gael eu cynnis mewn cynigion trefniadol:

- (i) gohirio eitem o fusnes yn unol â Rheol Sefydlog 7.26;
- (ii) cyfeirio mater at bwyllgor;

- (iii) dod â dadl i ben yn unol â Rheol Sefydlog 7.27;
- (iv) ymestyn yr amser a ddyrannwyd ar gyfer eitem o fusnes, yn unol â Rheol Sefydlog 7.28;
- (v) gohirio eitem o fusnes yn unol â Rheol Sefydlog 7.29; a
- (vi) unrhyw faterion eraill sy'n briodol ym marn y Llywydd.

7.26 Caniateir i gynnig i atal eitem o fusnes gael ei wneud gan y canlynol:

- (i) yr Aelod sy'n gyfrifol am yr eitem o fusnes;
- (ii) Aelod arall a enwebir i'r Llywydd ymlaen llaw gan yr Aelod sy'n gyfrifol am yr eitem o fusnes; neu
- (iii) yn achos busnes y llywodraeth, aelod o'r llywodraeth.

Os **cytunir â'r derbynnir** y cynnig, rhaid i'r Llywydd drefnu i addasu'r amserlen busnes fel y gwêl yn dda.

Comment [SJ3]: Angen newid hwn yn unol â'r termau newydd a ddefnyddir yn y Cynulliad

7.27 Ar unrhyw adeg ar ôl i gynnig neu welliant gael ei **gynnigwneud**, caiff Aelod gynnig y dylid pleidleisio arno ar unwaith; ond rhaid i'r Llywydd beidio â chynnal pleidlais ar y cynnig hwnnw oni fydd o leiaf ddeg Aelod yn mynegi eu cefnogaeth ac os yw'r Llywydd yn fodlon na fyddai gwneud hynny yn camdefnyddio gweithdrefnau'r Cynulliad neu'n amharu ar hawliau lleiafrifoedd yn y Cynulliad.

Comment [SJ4]: Pwynt gramadegol

Comment [SJ5]: 'gwneud' yn cael ei ddefnyddio mewn manau eraill am 'propose' pan fydd angen gwahaniaethu rhwng 'motion' a 'propose'.

7.28 Caniateir i gynnig i ymestyn yr amser a ddyrennir i eitem o fusnes yn ôl cyfnod penodedig gael ei wneud gan y canlynol:

- (i) yr Aelod sy'n gyfrifol am yr eitem o fusnes;
- (ii) Aelod arall a enwebir i'r Llywydd ymlaen llaw gan yr Aelod sy'n gyfrifol am yr eitem o fusnes; neu
- (iii) Yn achos busnes y llywodraeth, aelod o'r llywodraeth.

Os **cytunir â'r derbynnir** y cynnig, bernir bod y cyfan o'r diwrnod busnes wedi'i ymestyn yn ôl y cyfnod penodedig o amser.

Comment [SJ6]: Fel uchod

7.29 Caniateir i gynnig i ohirio eitem o fusnes (naill ai tan ddiwrnod penodedig neu tan ddiwrnod sydd heb ei enwi) gael ei wneud gan y canlynol:

- (i) yr Aelod sy'n gyfrifol am yr eitem o fusnes;
- (ii) Aelod arall a enwebir i'r Llywydd ymlaen llaw gan yr Aelod sy'n gyfrifol am yr eitem o fusnes; neu
- (iii) yn achos busnes y llywodraeth, aelod o'r llywodraeth

Penderfynu ar Gynigion a Gwelliannau

- 7.30A Yn ddarostyngedig i Reol Sefydlog 6.8(ii), ar ddiwedd trafodion ar eitem o fusnes, rhaid i'r Llywydd wahodd y Cynulliad i dderbyn y cynnig neu'r gwelliant. Os bydd unrhyw Aelod yn gwrthwynebu, rhaid cynnal pleidlais wedi'i chofnodi yn unol â Rheol Sefydlog 7.36 a chaniateir ei gohirio tan amser a bennwyd o dan Reol Sefydlog 6.8(i). Os na fydd Aelod yn gwrthwynebu, bernir bod y Cynulliad wedi derbyn y cynnig neu'r gwelliant.
- 7.31 Ar yr adeg (neu'r adegau) a bennwyd o dan Reol Sefydlog 6.8, rhaid i'r Llywydd dorri ar draws y busnes a gwahodd y Cynulliad i bleidleisio ar unrhyw gwestiynau y mae eu hangen er mwyn cwblhau'r busnes a ohiriwyd o dan Reol Sefydlog 7.30A neu unrhyw fusnes y mae Rheol Sefydlog 6.8(ii) yn gymwys iddo.
- 7.32 Os bydd y Llywydd yn torri ar draws y busnes ar adeg benodedig o dan Reol Sefydlog 7.31, nid yw'r amser a gymerir i bleidleisio ar y cwestiynau angenrheidiol ar yr adeg benodedig honno yn cyfrif yn erbyn yr amser a ddyrannwyd ar gyfer y busnes y torrwyd ar ei draws.
- 7.33A At ddibenion pleidleisio, caiff y Llywydd gynnig y caiff pleidleisiau ar gynigion neu welliannau eu grwpio a'u bod yn destun un pleidlais. Os bydd Aelod yn gwrthwynebu, rhaid cynnal pleidlais ar bob cynnig a gwelliant ar wahân.
- 7.34 Rhaid i'r Aelodau fwrw eu pleidlais yn unigol ac yn bersonol (ond nid yw'n ofynnol iddynt bleidleisio).
- 7.35A Os bydd deddfwriaeth yn ei gwneud yn ofynnol i benderfyniad neu gynnig gael ei basio drwy bleislais lle na fydd nifer yr Aelodau Cynulliad sy'n pleidleisio o'i blaidd yn llai na dwy ran o dair o gyfanswm y seddi, rhaid cynnal pleislais wedi'i chofnodi.
- 7.36 Yn ddarostyngedig i Reol Sefydlog 7.35, rhaid i'r Llywydd gynnal pleidlais ar gynnig neu ar welliant trwy gyfrwng electronig; neu yn niffyg hynny, naill ai:
- (i) os bydd y Llywydd yn penderfynu felly, trwy godi dwylo, ar yr amod na fydd mwy na dau Aelod yn gwrthwynebu penderfyniad y Llywydd; neu
 - (ii) trwy alw cofrestr yr Aelodau, yn nhrefn yr wyddor.
- 7.37 Pan fydd o leiaf dri Aelod, cyn i bleidlais gael ei chynnal, yn gofyn am hynny, rhaid canu'r gloch. Os oes pleidleisiau i'w cynnal y naill yn union ar ôl y llall, ni fydd angen canu'r gloch fwy nag unwaith. Bum munud ar ôl i'r gloch ddechrau canu, rhaid cynnal y bleidlais neu'r pleidleisiau.
- 7.37A Os bydd pob eitem o fusnes ar gyfer y diwrnod wedi dod i ben cyn yr amser a bennwyd o dan reol Sefydlog 6.8 a gohiriwyd eitemau tan y cyfnod pleidleisio, rhaid canu'r gloch (oni fydd pob Aelod yn bresennol). Bum munud ar ôl i'r gloch ddechrau canu, rhaid cynnal y bleidlais neu'r pleidleisiau.

Comment [SJ7]: Fel uchod

Comment [SJ8]: fel uchod

7.38 Ni fydd pleidlais yn ddilys oni fydd o leiaf ddeg Aelod yn cymryd rhan. Os bydd llai na deg Aelod yn cymryd rhan, rhaid cadw'r busnes hwnnw tan y cyfarfod llawn nesaf (a rhaid i'r Llywydd drefnu li addasu'r amserlen ar gyfer busnes fel y gwêl yn dda) a rhaid i'r Cynulliad symud ymlaen i'r eitem nesaf o fusnes.

Comment [SJ9]: pwynt gramadegol

7.39 Wrth benderfynu ar nifer yr Aelodau sy'n cymryd rhan mewn pleidlais, rhaid cymryd bod y rhai sy'n nodi eu bod yn ymatal yn cymryd rhan.

Comment [SJ10]: pwynt gramadegol

7.40 Rhaid cynnwys enwau'r Aelodau sy'n pleidleisio, gan gynnwys y rhai sy'n nodi eu bod yn ymatal, yn y cofnod o drafodion y cyfarfodydd llawn.

7.41 Rhaid trefnu bod adroddiad ar y bleidlais ar gael cyn gynted ag y gellir ar ôl i'r bleidlais gael ei chynnal.

Datganiadau

7.41A Caniateir i ddatganiadau gael eu gwneud gan:

(i) y Llywydd,

(i) aelod o'r llywodraeth;

(ii) aelod o'r Comisiwn ynghylch unrhyw fater sy'n dod o fewn cyfrifoldebau'r Comisiwn;

(iii) unrhyw Aelod arall, lle mae pwnc y datganiad yn ymwneud â swyddogaeth y Cynulliad y mae'n gyfrifol amdani, gyda chytundeb y Llywydd.

7.41B Caiff y Llywydd ganiatáu i gwestiynau gael eu gofyn i Aelod sy'n gwneud y datganiad.

Datganiadau Personol

7.44 Caiff y Llywydd ganiatáu i Aelod wneud datganiad personol, yn sgîl hysbysiad ysgrifenedig i'r Llywydd.

7.45 Rhaid i ddatganiad personol fod yn fyr ac yn ffeithiol a rhaid iddo beidio â bod yn destun dadl.

Cwestiynau Llafar

7.46 Caiff yr Aelodau gyflwyno cwestiynau llafar i Brif Weinidog Cymru, i bob un o Weinidogion Cymru neu i'r Cwnsler Cyffredinol, am unrhyw faterion sy'n ymwneud â chyfrifoldebau'r Gweinidog neu'r Cwnsler (ac eithrio mai dim ond cwestiynau llafar am faterion sy'n ymwneud â'i gyfrifoldebau (os oes rhai) heblaw am fusnes y llywodraeth y caniateir eu cyflwyno i'r Gweinidog sy'n gyfrifol am fusnes y llywodraeth).

7.47 Caiff yr Aelodau gyflwyno cwestiynau llafar i'r Comisiwn am unrhyw fater sy'n ymwneud â chyfrifoldebau'r Comisiwn.

- 7.48 Rhaid trefnu bod amser ar gael yn y cyfarfodydd llawn er mwyn:
- (i) i Brif Weinidog Cymru ateb cwestiynau llafar unwaith ym mhob wythnos y bydd y Cynulliad yn cynnal cyfarfod llawn;
 - (ii) i bob un o Weinidogion Cymru a'r Cwnsler Cyffredinol ateb cwestiynau llafar ynglŷn â'u cyfrifoldebau, o leiaf unwaith ym mhob pedair wythnos y bydd y Cynulliad yn cynnal cyfarfod llawn (ac eithrio mai dim ond os oes ganddo gyfrifoldebau am faterion heblaw busnes y llywodraeth y caniateir i'r Gweinidog sy'n gyfrifol am fusnes y llywodraeth ateb cwestiynau o dan Reol Sefydlog 7.48(ii)); a
 - (iii) i'r Comisiwn ateb cwestiynau llafar o leiaf unwaith ym mhob pedair wythnos y bydd y Cynulliad yn cynnal cyfarfod llawn.
- 7.49 Ar gais Prif Weinidog Cymru, un o Weinidogion Cymru neu'r Cwnsler Cyffredinol, caiff un o Ddirprwy Weinidogion Cymru ateb unrhyw gwestiwn llafar am unrhyw fater y mae'n cynorthwyo Prif Weinidog Cymru, un o Weinidogion Cymru neu'r Cwnsler Cyffredinol (yn ôl fel y digwydd) ynglŷn ag ef.
- 7.50 Os nad yw'n rhesymol ymarferol i Brif Weinidog Cymru, un o Weinidogion Cymru neu'r Cwnsler Cyffredinol ateb cwestiynau llafar ar ddiwrnod pan fyddai'n gwneud hynny fel rheol, caiff un arall o Weinidogion Cymru ateb y cwestiynau hynny, ar ôl hysbysu'r Llywydd ymlaen llaw.
- 7.51 Rhaid i gwestiynau gael eu cyflwyno o leiaf bump ond heb fod yn fwy na deg diwrnod gwaith cyn eu bod i gael eu hateb.
- 7.52 Derbynnir cwestiynau yn ôl disgrisiwn y Llywydd, y mae'n rhaid iddo roi sylw i unrhyw ganllawiau ysgrifenedig **a gyhoeddwyd yn unol â Rheol Sefydlog 2.17.**
- 7.53 Caiff pob Aelod gyflwyno dim mwy na dau gwestiwn llafar i un penodol o Weinidogion Cymru neu i'r Cwnsler Cyffredinol (neu, yn achos cwestiynau i Brif Weinidog Cymru neu'r Comisiwn, dim mwy nag un cwestiwn) i'w hateb mewn unrhyw gyfarfod llawn.
- 7.54 Rhaid penderfynu ar drefn cwestiynau llafar fel a ganlyn:
- (i) yn achos cwestiynau a dderbynnir cyn yr amser cau y cytunir arno gan y Pwyllgor Busnes ar y diwrnod cyntaf y caniateir iddynt gael eu cyflwyno, drwy hapddull;
 - (ii) yn achos cwestiynau a dderbynnir ar ôl yr amser cau y cytunir arno gan y Pwyllgor Busnes ar y diwrnod cyntaf y caniateir iddynt gael eu cyflwyno, yn y drefn y deuant i law.
- 7.55 Rhaid i'r Llywydd alw ar yr Aelod sy'n gofyn y cwestiwn i ofyn cwestiwn llafar atodol ac wedyn caiff alw ar Aelodau eraill i ofyn cwestiynau llafar atodol cysylltiedig.

7.56 Ar ddiwedd y cyfnod a ddyrennir ar gyfer cwestiynau llafar neu ar unrhyw adeg arall y penderfynir arno gan y Llywydd, caiff y Llywydd alw ar Aelod i ofyn cwestiwn na roddwyd hysbysiad amdano o dan Reol Sefydlog 7.51:

- (i) os yw'r Llywydd a'r aelod o'r llywodraeth o dan sylw, neu'r Comisiwn, yn ôl fel y digwydd, wedi cael o leiaf ddwy awr o rybudd ymlaen llaw cyn bod y cwestiwn i gael ei ofyn; a
- (ii) os yw'r Llywydd yn fodlon bod y cwestiwn yn un o bwys cyhoeddus brys.

7.56A Os bydd y Llywydd wedi cael rhybudd ymlaen llaw fod cais am gwestiwn brys o dan Reol Sefydlog 7.56 yn ymwneud â swyddogaethau'r Comisiwn, caiff y swyddogaeth a ddyrennir i'r Llywydd yn 7.56(ii) ei dyrannu i'r Dirprwy Lywydd.

7.57 Pan na chyrhaeddir **neu na ofynnir** unrhyw gwestiwn llafar, rhaid i'r Aelod gael ateb ysgrifenedig ar yr un diwrnod. Rhaid i'r ateb ysgrifenedig gael ei gyhoeddi yn y cofnod o drafodion y cyfarfod llawn.

Dadleuon Brys

7.58 Mewn unrhyw gyfarfod llawn, caiff Aelod gynnig mewn araith heb fod yn fwy na thair munud y dylai'r Cynulliad ystyried mater penodol, ar yr amod:

- (i) bod yr Aelod wedi hysbysu'r Llywydd ei fod yn dymuno gwneud hynny ac wedi'i hysbysu am y mater o leiaf awr cyn dechrau'r cyfarfod;
- (ii) os nad yw'r mater yn ymwneud â swyddogaethau'r Comisiwn, os Aelod heblaw aelod o'r llywodraeth sydd wedi rhoi'r hysbysiad, bod y Llywydd wedi rhoi cyfle i aelod o'r llywodraeth gyflwyno sylwadau iddo neu iddi am y mater yn breifat;
- (iii) os yw'r mater yn ymwneud â swyddogaethau'r Comisiwn, os Aelod heblaw aelod o'r Comisiwn sydd wedi rhoi'r hysbysiad, bod y Dirprwy Lywydd wedi rhoi cyfle i'r Comisiwn gyflwyno sylwadau iddo neu iddi am y mater yn breifat; a
- (iv) bod y Llywydd (**neu'r Dirprwy Lywydd os bydd y ddadl yn methu o dan Reol Sefydlog 7.58(iii)**) yn fodlon bod y mater yn un o bwys cyhoeddus brys, a'i fod wedi hysbysu'r Aelod (ac, os oes angen hynny, yr aelod o'r llywodraeth neu'r Comisiwn, fel y bo'n briodol) yn unol â hynny.

Comment [SJ11]: defnyddir 'methu' yn lle 'syrthio' yn unol â'r termau newydd sydd wedi'u mabwysiadu gan y Cynulliad

7.59 Os nad yw'r mater yn ymwneud â swyddogaethau'r Comisiwn, os Aelod heblaw aelod o'r llywodraeth sy'n gwneud y cynnig, rhaid i'r Llywydd ganiatáu i aelod o'r llywodraeth ateb mewn araith heb fod yn fwy na thair munud. Rhaid i'r Llywydd gynnal pleidlais ar y cynnig ar unwaith ar ôl iddo gael ei wneud neu, os bydd aelod o'r llywodraeth yn ateb, ar ôl yr ateb hwnnw. Os bydd y Cynulliad yn penderfynu ystyried y mater, rhaid iddo wneud hynny yn y cyfarfod hwnnw neu (os bydd y Llywydd yn penderfynu

hynny) yn y cyfarfod yn union ar ei ôl, a rhaid i'r Llywydd drefnu i'addasu'r amserlen ar gyfer busnes fel y gwêl yn dda.

Comment [SJ12]: pwynt gramadegol

7.60 Os yw'r mater yn ymwneud â swyddogaethau'r Comisiwn, os Aelod heblaw aelod o'r Comisiwn sy'n gwneud y cynnig, rhaid i'r Llywydd ganiatáu i aelod o'r Comisiwn ateb mewn araith heb fod yn fwy na thair munud. Rhaid i'r Llywydd gynnal pleidlais ar y cynnig ar unwaith ar ôl iddo gael ei wneud neu, os bydd aelod o'r Comisiwn yn ateb, ar ôl yr ateb hwnnw. Os bydd y Cynulliad yn penderfynu ystyried y mater, rhaid iddo wneud hynny yn y cyfarfod hwnnw neu (os bydd y Llywydd yn penderfynu hynny) yn y cyfarfod yn union ar ei ôl a rhaid i'r Llywydd drefnu i'addasu'r amserlen ar gyfer busnes fel y gwêl yn dda.

Comment [SJ13]: pwynt gramadegol

Dadleuon Byr

7.64 Rhaid i'r Llywydd gynnal balot i benderfynu ar enw Aelod, heblaw aelod o'r llywodraeth, a gaiff gynnig pwnc ar gyfer Dadl Fer na fydd yn para mwy na 30 munud ym mhob wythnos y bydd y Cynulliad yn cynnal cyfarfod llawn.

7.65 Rhaid i'r Aelod sydd wedi llwyddo yn y balot hysbysu'r Llywydd am y pwnc o leiaf bum diwrnod gwaith cyn ei fod i gael ei drafod.

7.66 Yn y ddadl:

- (i) caiff yr Aelod a lwyddodd yn y balot siarad;
- (ii) caiff aelod o'r llywodraeth (neu, os yw'r mater o fewn cyfrifoldebau'r Comisiwn, aelod o'r Comisiwn) ymateb; a
- (iii) ni chaiff yr un Aelod arall siarad oni bai bod ganddo ganiatâd yr Aelod a lwyddodd yn y balot neu oni chaniateir ymyrryd gan yr Aelod sy'n ymateb.

RHEOL SEFYDLOG 8 — Y Drefn yn y Cyfarfodydd Llawn**Rheolau'r Dadleuon**

- 8.1 Rhaid i'r Aelodau sy'n cael eu galw i siarad gan y Llywydd annerch y cadeirydd.
- 8.2 Caiff yr Aelodau siarad yn Gymraeg neu yn Saesneg a rhaid darparu cyfleusterau cyfieithu ar y pryd ar gyfer areithiau a draddodir yn Gymraeg.
- 8.3 Mae gan Ysgrifennydd Gwladol Cymru hawl i gymryd rhan mewn cyfarfodydd llawn ond nid i bleidleisio. Caiff y Llywydd alw ar yr Ysgrifennydd Gwladol i siarad mewn unrhyw ddadl y mae'r Ysgrifennydd Gwladol yn cymryd rhan ynddi.
- 8.3A **Caiff unrhyw un arall annerch y Cynulliad, os bydd y Pwyllgor Busnes yn penderfynu hynny.**
- 8.4 Rhaid i'r areithiau fod yn berthnasol i'r busnes sydd gerbron y Cynulliad, ac osgoi ailadrodd diflas.
- 8.5 Caiff y Llywydd gyhoeddi terfyn amser ar areithiau'r Aelodau a chaiff gyfarwyddo Aelod sydd wedi siarad yn rhy hir i roi'r gorau i siarad.
- 8.6 Heblaw'r sawl sy'n gwneud cynnig neu'n cynnig gwelliant ac sy'n arfer hawl i ateb, ni chaiff Aelod siarad fwy nag unwaith ar unrhyw fater ac eithrio, gyda chaniatâd y Llywydd, er mwyn esbonio yn fyr ryw bwynt perthnasol yn ei araith wreiddiol.
- 8.7 Caiff Aelod sy'n siarad ganiatáu i Aelodau eraill ymyrryd er mwyn egluro cyn ailddechrau ar ei araith.
- 8.8 Ni chaiff Aelod siarad ar ôl i'r sawl sy'n gwneud y cynnig arfer ei hawl i ateb.

Cadw Trefn

- 8.9 Y Llywydd sydd i gadw trefn yn y cyfarfodydd llawn a rhaid galw i drefn unrhyw Aelod:
 - (i) sy'n ymddwyn mewn ffordd a fyddai, ym marn y Llywydd, yn gyfystyr â thramgwydd troseddol neu ddirmyg llys;
 - (ii) sy'n rhwystro busnes y Cynulliad;
 - (iii) sy'n ceisio codi mater sydd y tu hwnt i gwmpas y ddadl neu'r cynnig;
 - (iv) sy'n euog o ymddygiad anghwrtais neu amhriodol;
 - (v) sy'n defnyddio iaith sy'n groes i'r drefn, iaith sy'n gwahaniaethu neu sy'n peri tramgwydd, neu iaith sy'n amharu ar urddas y Cynulliad;

- (vi) sy'n gwrthod cydymffurfio ag unrhyw Reol Sefydlog neu ag unrhyw ofyniad arall ynglŷn ag ymddygiad Aelodau; neu
 - (vii) sy'n anwybyddu awdurdod y cadeirydd.
- 8.10 Rhaid i Aelod gydymffurfio ag unrhyw gyfarwyddiadau a roddir gan y Llywydd ynghylch unrhyw ymddygiad sydd wedi peri ei alw i drefn.
- 8.11 Caiff y Llywydd ei gwneud yn ofynnol i Aelod ymneilltuo o drafodion y Cynulliad am weddill y dydd os yw'r Llywydd o'r farn bod yr ymddygiad yn cyfiawnhau ymneilltuo.
- 8.12 Pan fydd y Llywydd wedi'i gwneud yn ofynnol i Aelod ymneilltuo o drafodion y Cynulliad ac nad yw'r Aelod wedi gwneud hynny, rhaid i gynnig i wahardd yr Aelod o drafodion y Cynulliad gael ei wneud gan y Llywydd a rhaid pleidleisio arno ar unwaith.
- 8.13 Mae gwaharddiad Aelod o dan Reol Sefydlog 8.12 yn dod i rym ar unwaith a rhaid i'r gwaharddiad hwnnw bara:
- (i) y tro cyntaf yn ystod unrhyw gyfnod o 12 mis, tan ddiwedd y diwrnod gwaith yn union ar ôl diwrnod y gwaharddiad;
 - (ii) yr ail dro yn ystod yr un cyfnod o 12 mis, am bum diwrnod gwaith yn union ar ôl diwrnod y gwaharddiad; a
 - (iii) y trydydd tro neu ar unrhyw dro wedi hynny yn ystod yr un cyfnod o 12 mis, am 20 diwrnod gwaith yn union ar ôl diwrnod y gwaharddiad.
- 8.14 Yn ystod cyfnod gwaharddiad Aelod o dan Reolau Sefydlog 8.12 ac 8.13, ni fydd gan yr Aelod hawl i gael dim cyflog gan y Cynulliad ac ni chaniateir i'r Aelod fynychu unrhyw un o drafodion y Cynulliad.

Sub judice

- 8.16 Yn ddarostyngedig i hawl y Cynulliad i ddeddfu ar unrhyw fater neu i drafod is-ddeddfwriaeth, rhaid i Aelod beidio â chodi unrhyw fater na mynd ar drywydd unrhyw fater yn y cyfarfodydd llawn sy'n ymwneud ag **achosion gweithredol (fel y'i diffinnir yn Atodlen 1 i Ddeddf Dirmygu Llys 1981)** neu os bydd Comisiynydd Plant Cymru neu Gomisiynydd Pobl Hŷn Cymru wedi penderfynu cynnal archwiliad o achos, tan yr adeg pan fydd dyfarniad wedi'i roi neu pan fydd adroddiad wedi'i wneud gan y naill Gomisiynydd neu'r llall, oni bai bod y Llywydd yn fodlon:
- (i) bod gan y mater berthynas glir â mater o bwys cyhoeddus cyffredinol neu fod penderfyniad gan un o'r Gweinidogion o dan sylw;
 - (ii) nad yw'r mater yn ymwneud ag achos sydd i'w wrando, neu sy'n cael ei wrando, gerbron llys troseddau neu gerbron rheithgor neu ag achos sydd i'w wrando, neu sy'n cael ei wrando, mewn achos teuluol; a

- (iii) nad yw'r Aelod, yn ei sylwadau, yn creu risg real a sylweddol o ragfarnu achos llys, naill ai'n gyffredinol neu mewn perthynas ag achos penodol.

Cysylltiadau â'r Farnwriaeth

- 8.17 Oni bai bod y mater yn destun cynnig gwreiddiol, rhaid i'r Aelodau beidio yn y cyfarfodydd llawn â beirniadu ymddygiad barnwyr llysoedd y Deyrnas Unedig wrth iddynt gyflawni eu swyddogaeth farnwrol; ac yn Rheol Sefydlog 8.17 mae "barnwr" yn cynnwys personau sy'n dal swydd barnwr, yn amser llawn ynteu'n rhan-amser.
- 8.18 Rhaid i'r Cynulliad beidio â thrafod penodiadau barnwrol unigol.

RHEOL SEFYDLOG 9 — Cwestiynau Ysgrifenedig, Datganiadau Ysgrifenedig a Datganiadau Barn**Cwestiynau Ysgrifenedig**

- 9.1 Caiff Aelodau gyflwyno cwestiynau i'w hateb yn ysgrifenedig gan y canlynol:
- (i) Prif Weinidog Cymru, un o Weinidogion Cymru neu'r Cwnsler Cyffredinol, am unrhyw fater sy'n ymwneud â'i gyfrifoldebau; neu
 - (ii) y Comisiwn, am unrhyw fater sy'n ymwneud â chyfrifoldebau'r Comisiwn.
- 9.2 Ar gais Prif Weinidog Cymru, un o Weinidogion Cymru neu'r Cwnsler Cyffredinol, caiff un o Ddirprwy Weinidogion Cymru ateb unrhyw gwestiwn ysgrifenedig am unrhyw fater y mae'n cynorthwyo Prif Weinidog Cymru, un o Weinidogion Cymru neu'r Cwnsler Cyffredinol (yn ôl fel y digwydd) ynglŷn ag ef.
- 9.3 Rhaid i gwestiwn gael ei gyflwyno o leiaf bum diwrnod gwaith cyn ei fod i gael ei ateb.
- 9.4 Derbynnir cwestiynau yn ôl disgrisiwn y Llywydd, y mae'n rhaid iddo neu iddi roi sylw i unrhyw ganllawiau ysgrifenedig **a gyhoeddwyd yn unol â Rheol Sefydlog 2.17.**
- 9.5 Rhaid i'r atebion i'r cwestiynau sydd wedi'u derbyn gael eu cyhoeddi yn y cofnod o drafodion y cyfarfodydd llawn.

Datganiadau Ysgrifenedig

- 9.6 Caiff Prif Weinidog Cymru, un o Weinidogion Cymru neu'r Cwnsler Cyffredinol wneud datganiad ysgrifenedig am unrhyw fater sy'n ymwneud â'i gyfrifoldebau.
- 9.7 Caiff y Comisiwn wneud datganiad ysgrifenedig am unrhyw fater sy'n ymwneud â chyfrifoldebau'r Comisiwn.
- 9.8 Rhaid i unrhyw ddatganiad ysgrifenedig gael ei gyhoeddi yn y cofnod o drafodion y cyfarfodydd llawn.

Datganiadau Barn

- 9.9 Caniateir i Ddatganiad Barn heb fod yn fwy na 100 o eiriau am fater sy'n effeithio ar Gymru gael ei gyflwyno gan unrhyw Aelod heblaw aelod o'r llywodraeth; a chaniateir i unrhyw Ddatganiad o'r fath gael ei ategu, ei wrthwynebu neu fel arall fod yn destun sylwadau ysgrifenedig gan unrhyw Aelod arall.

- 9.10 Os yw'r Llywydd o'r farn bod Datganiad Barn yn ddilys, rhaid iddo gael ei gyhoeddi, ynghyd ag unrhyw air o gefnogaeth neu wrthwynebiad a gyflwynwyd gan unrhyw Aelod arall.

RHEOL SEFYDLOG 29 – Gweithdrefnau Gosod a Chyflwyno

29.1 Caniateir i'r dogfennau canlynol neu'r categorïau canlynol o ddogfennau gael eu gosod gerbron y Cynulliad:

- (i) dogfen y mae unrhyw ddeddfiad yn pennu bod rhaid ei gosod gerbron y Cynulliad neu y caniateir ei gosod gerbron y Cynulliad neu ddogfen sy'n dod o fewn telerau adran 86 o'r Ddeddf neu baragraffau 36 neu 37 o Atodlen 11 iddi;
- (ii) deddfwriaeth neu ddeddfwriaeth arfaethedig neu ddrafft y mae'n ofynnol ei gosod o dan Reolau Sefydlog 22, 23, 24 neu 25;
- (iii) unrhyw adroddiad a wneir gan un o bwyllgorau'r Cynulliad ac y mae'r pwyllgor hwnnw wedi cytuno y dylid ei gyflwyno i'r Cynulliad, heblaw unrhyw adroddiad y mae (iv) neu (v) isod yn gymwys iddo;
- (iv) unrhyw adroddiad a bennir yn Rheolau Sefydlog 7.61 a 7.62, heblaw unrhyw adroddiad y mae (v) isod yn gymwys iddo;
- (v) unrhyw ddogfen arall a bennir mewn man arall yn y Rheolau Sefydlog y mae'n ofynnol ei gosod yn unol â'r gofynion penodol mewn Rheol Sefydlog; a
- (vi) unrhyw ddogfen arall, neu unrhyw gategori arall o ddogfen, y mae'r Cynulliad yn ei gwneud yn ofynnol iddynt gael eu gosod, drwy benderfyniad mewn cyfarfod llawn.

29.2 Caiff aelod o'r llywodraeth **neu'r Llywydd** osod dogfennau priodol eraill.

29.3 Os yw unrhyw ddogfen yn cael ei gosod neu os yw unrhyw gynnig, gwelliant, cwestiwn neu fusnes arall yn cael ei gyflwyno o dan Reol Sefydlog 29 neu unrhyw Reol Sefydlog arall, rhaid iddo gael ei osod neu ei gyflwyno yn unol â chanllawiau ysgrifenedig a gyhoeddir gan y Llywydd, **yn unol â Rheol Sefydlog 2.17.**

29.4 Rhaid i unrhyw ddogfen a osodir neu unrhyw fusnes a gyflwynir gan y Llywydd, y Comisiwn, y llywodraeth, unrhyw bwyllgor neu'r Clerc gael ei gosod neu ei gyflwyno yn Gymraeg a Saesneg, cyn belled ag y bo'n briodol o dan yr amgylchiadau ac yn rhesymol ymarferol.

29.5 **Mae derbyn unrhyw ddogfen neu fusnes gan y Clerc ar ddiwrnod gwaith yn ystod oriau y cytunwyd arnynt gan y Pwyllgor Busnes yn gyfystyr â gosod y ddogfen neu gyflwyno'r busnes (yn ôl fel y digwydd).**